

На допомогу професійній самоосвіті

*Рекомендаційний бібліографічний список публікацій періодичних видань,
що надійшли до Кабінету бібліотекознавства
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
в I кварталі 2020 р.*

Бібліотеки: стан і тенденції розвитку

Пшибытко, М. Беларусь Библиотечная: 15 интересных фактов / Марина Пшибытко // Бібліятэчны свет. – 2019. – № 6. – С. 9–10.

Сілакова, О. Краще втратити книжку ніж читача / Ольга Сілакова ; [Ханке Зюль] // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 43–44.

Інтерв'ю представника першого українського універсального інформаційного ресурсу „VagaBooka. Простір української дитячої книги” Ольги Сілакової з Ханке Зюль, експертом у сфері шкільних бібліотек з Німеччини.

Янь Пен. Система академічних бібліотек Китаю: організація та функціонування / Янь Пен // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 56–65. – Бібліогр.: с. 63. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/187819>.

Стаття присвячена висвітленню особливостей формування системи бібліотек закладів вищої освіти Китайської Народної Республіки та дослідженню напрямів їхнього функціонування в цифровому просторі. Проаналізовано основні етапи модернізації університетів Китаю та створення їхньої інформаційної інфраструктури. Акцентовано на діяльності кращих академічних бібліотек відповідно до „Проекту 211” та „Проекту 985”.

Функції бібліотеки

Шостак, В. Місце бібліотеки університету в соціалізації студентів / Валентина Шостак, Олена Лубенець // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 26–27.

Нові інформаційні технології в бібліотеках

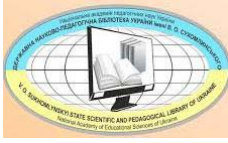
Тур, О. М. Стандарти ISO, присвячені процесам оцифрування, конверсії та міграції документів / Тур Оксана Миколаївна, Шабуніна Вікторія Валентинівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 54–62. – Бібліогр.: 19 назв. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/189850>.

Мета статті – дослідити стандарти ISO, присвячені процесам оцифрування, конверсії та міграції документів. Завдання дослідження полягає в тому, щоб визначити особливості цих стандартів, звернувши увагу на їхні термінологічні розділи

Інформаційні ресурси

Левченко, Ю. „Колекція видань та документів, переданих Службою зовнішньої розвідки України” [до] Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: тематичний огляд / Ю. Левченко // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 43–46. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_8.

Здійснено тематичний огляд колекції видань та документів, переданих Службою зовнішньої розвідки України до фондів Наукової бібліотеки НПУ ім. М. П. Драгоманова. Розкрито тематичні напрями літератури колекції: історія України, всесвітня історія, українська діаспора та еміграція, художня література, релігія, мистецтво, преса та видавнича діяльність, мовознавство, наука, освіта, суспільні науки, довідники, радянські пропагандистські видання, бібліотечна справа, географія.

На допомогу професійній самоосвіті : рек. бібліогр. список публ. інтернету та період. вид., що надійшли до Каб. бібліотекознавства ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в лип.– груд. 2019 р. / підгот. А. І. Рубан // Шк. б-ка плюс. – 2020. – Січ. (№ 1/2). – С. 12–17.

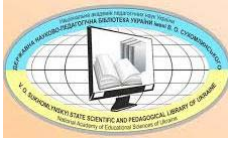
Каталогізація

Грудініна, Н. Д. Документи персонального характеру в інформаційно-пошукових системах освітянських бібліотек: відображення засобами УДК / Наталія Грудініна, Інна Лобановська // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 22–35. – Бібліогр.: с. 32–33. – Текст статті доступний також в інтернеті:
<http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/187815>.

Стаття присвячена розкриттю особливостей відображення в ІПС освітянських бібліотек документів персонального характеру засобами УДК з урахуванням інформаційних запитів користувачів та їх задоволення. Висвітлено особливості систематизування за УДК документів персонального характеру для їх багатоаспектного представлення в інформаційно-пошукових системах освітянських бібліотек. Визначено, що цілісного дослідження розвитку елементів сучасного довідково-пошукового апарату бібліотек у персонологічному аспекті до сьогодні не здійснено, і відображення персоналій залишається однією з найбільш складних проблем бібліотекознавства.

Прокопенко, Л. Бібліотечний почерк: розбірливість, чіткість, швидкість, відточеність, компактність / Лілія Прокопенко // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 32–42. – Бібліогр.: 40 назв. – Текст статті доступний також в інтернеті:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_7.

Розглядається історія розвитку та використання бібліотечного почерку в каталогізаційній практиці різних країн світу (США, Німеччини, Російської імперії, СРСР). Представлено основні характеристики та особливості бібліотечного почерку як спеціального рукописного шрифту; проаналізовано вимоги до нього; запропоновано дефініцію терміна „бібліотечний почерк”;

розкрито практичне значення почерку для розвитку бібліотечних каталогів у XIX–XX ст. Визначено внесок окремих діячів бібліотечної справи різних країн (М. Дьюї, Е. Аккеркнехт, Ю. Григор'єв) у створення та розвиток бібліотечного почерку.

Солодовнік, В. Методичні роз'яснення щодо індексування видань класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка / Вікторія Солодовнік, Марина Ахвердова // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 12. – С. 28–29. – (Школа систематизатора).

Шекера, П. Особливості відображення інтелектуальної відповідальності журналів та продовжуваних видань у бібліографічних записах електронного каталогу наукової бібліотеки / Петро Шекера, Олена Косенко // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 25–31. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_6.

У статті розглянуто питання релевантного пошуку редакторів в електронному каталозі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського за допомогою необмеженої кількості „точок доступу”. Наголошується, що відомості про редакторів, членів редакційних колегій – важливий чинник формування точного пошукового образу журналів та продовжуваних видань. Представлено кілька варіантів пошукових можливостей редакторів.

Бібліотечний маркетинг

Гранчак, Т. Інтернет-маркетинг у діяльності бібліотек України / Тетяна Гранчак, Таїсія Скітер // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 36–55. – Бібліогр.: с. 50–52. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/187817>.

На основі застосування системного методу, який обумовив розгляд окремих видів бібліотечної діяльності, продуктів і послуг із позицій інтернет-маркетингу як системи, методів аналізу контенту, включеного

спостереження, експерименту охарактеризовано підходи до реалізації інтернет-маркетингу в діяльності бібліотек України.

Наукова діяльність

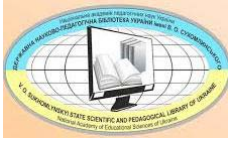
Дубровіна, Л. Створення національної системи наукометричної інформації та Українського національного індексу цитування: перспективи консолідації ресурсів / Любов Дубровіна, Катерина Лобузінна // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 3–9. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_3.

У статті аналізується процес формування української національної системи наукометричної інформації та створення Українського національного індексу цитування (УНІЦ). Виокремлено основні перешкоди, які стримують його динаміку. Запропоновано шляхи консолідації ресурсів наукової інформації та інтеграції зусиль різних установ щодо створення Національного центру наукометричної інформації, формування інтегрованого фонду національної наукової електронної бібліотеки, узгодження питань щодо представлення профілів наукових установ та науковців України

Медіа- та інформаційна грамотність

Бондаренко, В. Технологічний та соціокомунікаційний аспекти становлення та розвитку мобільних сервісів в Україні / Вікторія Бондаренко // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 78–95. – Бібліогр.: с. 89–91. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/187824>.

У статті досліджено технологічні та соціокомунікаційні передумови функціонування та розвитку мобільних сервісів, які стають невід'ємною складовою сучасного суспільства. Розкрито сутність та передумови формування цифрових компетентностей у контексті розвитку глобального тренду цифрової трансформації суспільства та активізації використання мобільних сервісів. Визначено роль освіти в цьому процесі. Доведено

актуальність включення в процес формування цифрової культури бібліотечних інституцій як таких, що володіють ресурсним та іміджевим капіталом.

Картузов, К. Кібербезпека інформаційних комунікацій. Що може зробити бібліотекар? / Костянтин Картузов // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 5–7.

Сьогодні в бібліотеках все частіше виникають проблеми щодо захисту та збереження баз даних й інформаційних ресурсів від кібератак та інших несанкціонованих втручань, що призводить інколи до непередбачуваних наслідків. Як від цього захиститись та забезпечити захист інформації, розпочинається дискусія у цій статті.

Сидоренко, О. М. Використання можливостей інтернет-технологій у роботі шкільної бібліотеки / О. М. Сидоренко // Шкільн. бібліотекар. – 2020. – № 1 (січ.). – С. 24–32. – Бібліогр.: 8 назв. – Додатки.

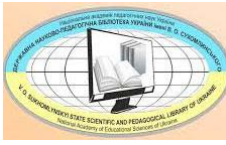
Яворська, Т. М. Формування медіа- та інформаційної культури: зарубіжний досвід публічних бібліотек / Яворська Тетяна Михайлівна, Щусь Надія Василівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 38–46. – Бібліогр.: 23 назви. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/189845>.

Соціокультурна діяльність

Гніпа, Н. М. Еколого-просвітницька діяльність шкільної бібліотеки / Н. М. Гніпа // Шкільн. бібліотекар. – 2020. – № 2. – С. 9–11.

Видавнича діяльність

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського інформує: вид., підгот. фахівцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у 2019 р. / підгот. А. І. Рубан // Шк. б-ка плюс. – 2020. – Лют. (№ 3/4). – С. 2–9.

Читання

Анісімова, О. М. Сучасна українська книга в житті молоді через призму соціологічного дослідження / Анісімова Ольга Миколаївна, Крисько Наталія Миколаївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 21–31. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/189843>.

Досліджено рівень популярності сучасної української книги та визначено пріоритети молоді серед сучасних українських письменників задля покращення укомплектованості бібліотечного фонду Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені К. А. Тімірязєва цією літературою.

Жеребкіна, З. Г. Всесвітній день письменника та Всесвітній день читання вголос : (метод. комент. до проведення) / З. Г. Жеребкіна, Т. І. Писаренко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 2. – С. 4–8.

Зайко, С. Book-квест як новий формат краєзнавчої гри для молоді / Світлана Зайко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 10–13.

У статті представлено досвід Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького ЦБС для дорослих м. Миколаєва з організації та проведення вуличних book-квестів як інтерактивного формату популяризації краєзнавчої літератури та знань серед молоді міста.

Киричук, Л. І. Малювання як засіб активізації читання молодших школярів / Л. І. Киричук // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 1. – С. 18–21. – Бібліогр.: 5 назв.

Ковалькова, Т. Фейсбук як метод популяризації книги / Тетяна Ковалькова, Оксана Гавенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 8–9.

Про досвід створення книжкової платформи „Прочитай. Книгозбірня” у соціальній мережі „Фейсбук” колективом Тернопільської ОУНБ.

Павловська, С. Як навчити дітей читати? / Софія Павловська // Шкіл. б-ка. – 2019. – № 7. – С. 5–6.

Поради для дітей, батьків, учителів від наймолодшого блогера України, яка веде канал в YouTube, де розповідає про книжки.

Татарінова, Л. Тенденції розвитку книгодрукування та книгорозповсюдження у провідних країнах світу крізь призму проблем читання / Лариса Татарінова // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 1. – С. 4–10. – Бібліогр.: 18 назв.

Досліджено особливості книгорозповсюдження у провідних країнах світу. З'ясовано роль книжкових клубів і книготорговельних ланцюжків на шляху книги до читача. Проаналізовано напрями державної підтримки книговидавництва та книгорозповсюдження, таких як: розроблення програм розвитку читання, відкриття нових книгарень, організація книжкових виставок, ярмарків тощо, започаткування літературних премій і конкурсів, поповнення фондів бібліотек, захист авторського права та ін.

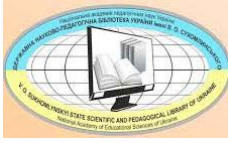
Тур, О. Джерела інформації про книжкові видання й роль ЗМК у популяризації читання серед студентської молоді Кременчука / Оксана Тур, Віта Хміль-Чуприна // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 1. – С. 10–14. – Бібліогр.: 12 назв.

Хміль-Чуприна, В. В. Формування читацької компетенції і культури у студентської молоді в проєкті „Книга у віртуальному просторі” / Хміль-Чуприна Віта Віталіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 109–116. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/189866>.

Про проєкт, реалізований в Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського.

Проєктна діяльність

Ніколаєнко, Н. Проєктна діяльність Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра

Василенка / Наталія Ніколаєнко, Любов Бездольна // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 21–25.

У статті розглядається питання діяльності Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка у віртуальному середовищі шляхом запровадження інноваційних проєктів інформаційно-бібліографічного, освітньо-наукового, культурно-просвітницького спрямування для ефективного інформування й обслуговування віддалених користувачів та з метою формування постійної онлайн аудиторії.

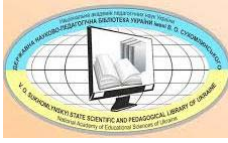
Кадри

Лобузін, І. Цифрові бібліотекарі доби е-науки та семантичних веб-технологій / Іван Лобузін // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 18–24. – Бібліогр.: 24 назви. – Текст статті доступний також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_5.

Здійснено аналіз публікацій, присвячених питанням компетентностей цифрових бібліотекарів наукових бібліотек. Виокремлено функціональні вимоги та знання бібліотекаря, пов'язані з інформаційними технологіями. З'ясовано основні тенденції залучення бібліотекарів до цифрової наукової комунікації. Визначено науково-організаційні, навчальні заходи, необхідні для успішної участі бібліотечних спеціалістів у цифрових проєктах наукової бібліотеки.

Філіпова, Л. Я. Трансформаційні характеристики професійної діяльності американських бібліотекарів в умовах інтернет-комунікацій / Філіпова Людмила Яківна, Олійник Ольга Віталіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 14–20. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/189841>.

У статті подано характеристику професійних якостей працівників американських бібліотек в інформаційному суспільстві під впливом впровадження комп'ютерних та інтернет-технологій; аналіз факторів впливу інтернет-комунікацій на зміни акцентів професійної діяльності американських бібліотекарів та взагалі бібліотечної професії на міжнародному рівні.

Бібліотечний простір

Білоус, В. Освітнянська книгозбірня – територія інклюзивного простору / Валентина Білоус // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 17–20.

У статті висвітлено досвід роботи бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського щодо обслуговування користувачів з проблематики інклюзивної освіти та представлено результати створення своєї ініціативи інклюзивної бібліотеки.

Козачук, І. Інклюзивно-мистецькі простори в бібліотеках / Ірина Козачук, Ольга Шуман // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 14–16.

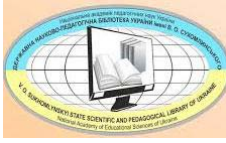
У статті висвітлено досвід роботи Добропільської міської централізованої бібліотечної системи, яка має Центральну бібліотеку та 5 бібліотек-філій, щодо реалізації проекту „Мережа інклюзивно-мистецьких просторів в бібліотеках міста Добропілля”, підтриманого Українським культурним фондом.

Бібліотечні асоціації

Стратегия ИФЛА на 2019–2024 годы // Бібліятэчны свет. – 2019. – № 5. – С. 3–5.

Бібліотечна співпраця. Конференції

Міжнародна наукова конференція „Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні тенденції у цифрову епоху” : [8–10 жовт. 2019 р., НБУВ] // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 51–68. – Текст статті доступний також в інтернеті: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF%2Fbv_2019_6.pdf.

Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського НАПН України
<http://dnpb.gov.ua/ua/>

Потабенко, Т. Л. Використання краудсорсинг-технологій у діяльності бібліотеки / Потабенко Тамара Леонідівна ; наук. керівник Захарова Ірина Володимирівна // Шк. б-ка плюс. – 2020. – Січ. (№ 1/2). – С. 9–10. – Бібліогр.: с. 10.

Щербіна, О. С. Кооперація бібліотек України в напрямі збереження національної документальної спадщини / Щербіна Ольга Сергіївна, Шевчук Олеся Сергіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 32–38. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://journals.urau.ua/bdi/article/view/189844>.

підготувала А. І. Рубан